

Centraal Planbureau

CPB Notitie | 1 november 2013

Inkomenseffecten aanpassing zorgtoeslag in 2012

*Uitgevoerd op verzoek van
de Algemene Rekenkamer*

CPB Notitie

Aan: Algemene Rekenkamer

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510
2508 GM Den Haag
T (070)3383 380
I www.cpb.nl

Contactpersoon
Daniël van Vuuren
Mathijn Wilkens

Datum: 1 november 2013

Betreft: Inkomenseffecten aanpassing zorgtoeslag in 2012

1 Inleiding en samenvatting

In 2012 is de zorgtoeslag aangepast via het 'Besluit percentages drempel- en toetsingsinkomen zorgtoeslag'.¹ De Algemene Rekenkamer heeft het CPB verzocht om de inkomenseffecten in 2012 van dit besluit door te rekenen. Deze notitie beschrijft de ex-ante inkomenseffecten als berekend met het microsimulatiemodel MIMOSI.²

De maatregel leidt in 2012 tot een verlaging van de zorgtoeslag en een snellere afbouw van de zorgtoeslag voor inkomens boven het wettelijk minimumloon. Het mediane inkomenseffect is gelijk aan $-1/4\%$. De effecten zijn ongunstiger voor paren dan voor alleenstaanden, omdat de zorgtoeslag voor paren meer daalt.

2 Aanpassing zorgtoeslag in 2012

Vanaf 2012 wordt de zorgtoeslag aangepast. In het 'Besluit percentages drempel- en toetsingsinkomen zorgtoeslag' is vastgelegd hoe de parameters die de zorgtoeslag bepalen, tussen 2012 en 2040 jaarlijks worden bijgesteld. Het *normpercentage* wordt jaarlijks verhoogd met 0,2%-punt voor alleenstaanden en 0,5%-punt voor paren. Het *afbouwpercentage* wordt jaarlijks verhoogd met 0,375%.³ De oude en nieuwe

¹ Zie <https://zoek.officiëlebevestigingen.nl/stb-2011-620.pdf>.

² Voor een beschrijving van Mimosi, zie G. Romijn, J. Goes, P. Dekker, M. Gielen en F. van Es, 2008, MIMOSI: Microsimulatiemodel voor belastingen, sociale zekerheid, loonkosten en koopkracht, CPB Document 161.

³ Het normpercentage is het percentage van het wettelijk minimumloon (WML) dat volgens de Wet op de zorgtoeslag (Wzt) door het huishouden zelf dient te worden betaald aan de nominale premie en het verplicht eigen risico. Het afbouwpercentage is het percentage van het inkomen verminderd met het WML dat volgens de Wzt eveneens door het huishouden zelf dient te worden betaald. In formulevorm: bijdrage huishouden = normpercentage * WML + afbouwpercentage * (inkomen - WML). De zorgtoeslag is gelijk aan de nominale premie plus verplicht eigen risico verminderd met 'bijdrage huishouden'.

parameterwaarden worden weergegeven in tabel 1. De maximale zorgtoeslag voor alleenstaanden daalt met 40 euro en voor paren met 100 euro.

Tabel 1 Bijstelling percentages in 2012

	Voor invoering	Na invoering
Normpercentage alleenstaanden	2,73%	2,93%
Normpercentage paren	5,03%	5,53%
Afbouwpercentage	5,06%	5,435%
Maximale zorgtoeslag alleenstaanden	878	838
Maximale zorgtoeslag paren	1842	1742

3 Inkomenseffecten

Het mediane inkomenseffect van de aanpassing van de zorgtoeslag is in 2012 gelijk aan $-1/4\%$ (tabel 2). Alleenstaanden ($-1/4\%$) ondervinden minder financieel nadeel van de maatregel dan paren ($-1/2\%$). Dit vloeit voort uit de verschillende aanpassingen van het normpercentage voor deze groepen (zie paragraaf 2). Alleenstaanden hebben een relatief groot aandeel in de laagste inkomenscategorie (tot 175% WML), waardoor in deze inkomenscategorie een minder ongunstig inkomenseffect optreedt ($-1/4\%$) dan bij huishoudens met een inkomen tussen 175 en 350% WML ($-1/2\%$). Huishoudens met een hoger inkomen ondervinden in principe geen nadeel van de maatregel, omdat zij geen zorgtoeslag ontvangen. Bron van inkomen en gezinssamenstelling zijn niet relevant voor de inkomenseffecten van de maatregel.

De puntenwolken laten zien dat de inkomenseffecten in principe geconcentreerd zijn bij de inkomens die in aanmerking komen voor zorgtoeslag (figuur 1). Voor alleenstaande ontvangers van zorgtoeslag is het inkomenseffect geconcentreerd rond $-1/4\%$ en voor paren rond $-1/2\%$. Voor de meeste hogere inkomens is het inkomenseffect nihil (in de figuren is dit zichtbaar in de concentratie van punten op de x-as). Sommige hogere inkomens ondervinden echter ook nadeel. Dit is het geval als inwonende kinderen van 18 jaar en ouder zorgtoeslag ontvangen.

Tabel 2 Inkomenseffecten aanpassing zorgtoeslag in 2012

2012		
	mediaan mutatie nominaal besteedbaar inkomen in % (a)	omvang in % totaal (b)
Inkomensniveau (c)		
< 175% WML	-¼	39
175 - 350% WML	-½	38
350-500% WML	0	15
> 500% WML	0	8
Inkomensbron (d)		
Werkenden	-¼	61
Uitkeringsgerechtigden	-¼	7
Gepensioneerden	-¼	32
Huishoudtype		
Tweeverdieners	-½	42
Alleenstaanden	-¼	46
Alleenverdieners	-½	11
Gezinssamenstelling (e)		
Met kinderen	-¼	26
Zonder kinderen	-¼	42
Alle huishoudens	-¼	100

(a) Statische koopkrachtmutaties exclusief incidentele inkomensmutaties.

(b) Percentage van totaal aantal huishoudens in 2012.

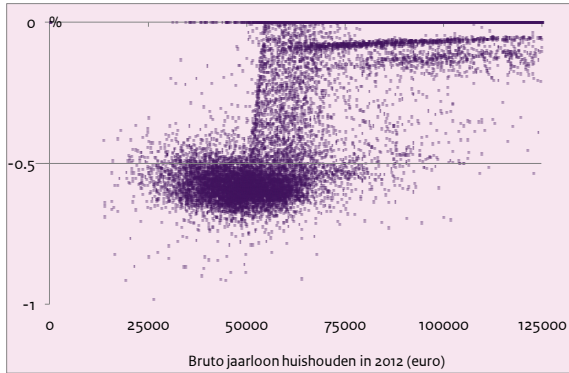
(c) Bruto inkomen uit arbeid of uitkering op huishoudniveau; bruto minimumloon (WML) is in 2012 ongeveer 18.810 euro.

(d) De indeling naar inkomensbron is op basis van de meest verdienende partner.

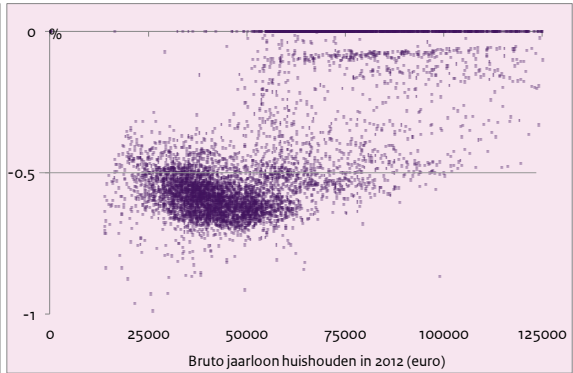
(e) De indeling naar gezinssamenstelling is op basis van aanwezigheid van kinderen tot 18 jaar en is exclusief huishoudens van gepensioneerden.

Figuur 1 **Inkomenseffecten aanpassing zorgtoeslag in 2012⁴**

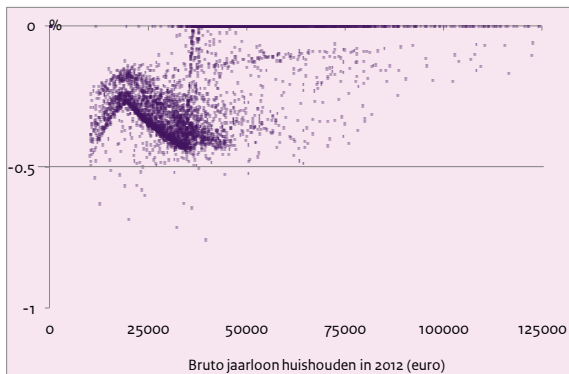
Werkende tweeverdiener

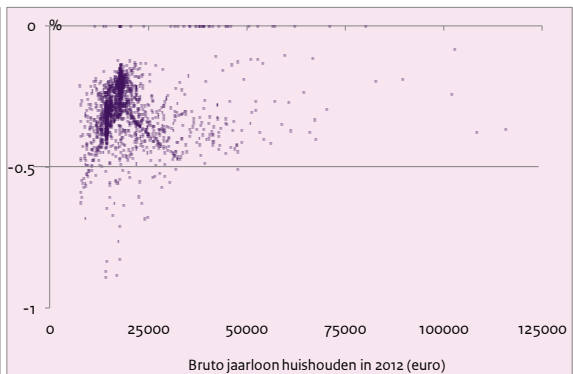
Werkende alleenverdiener

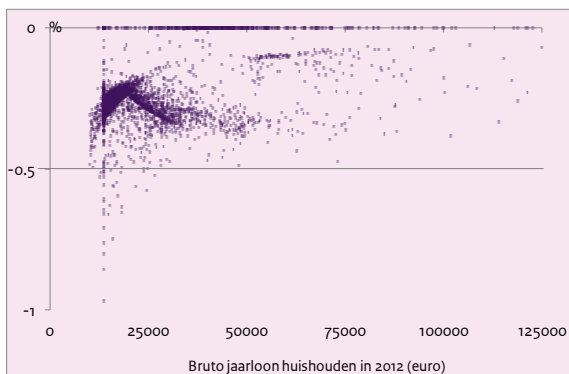
Werkende alleenstaande

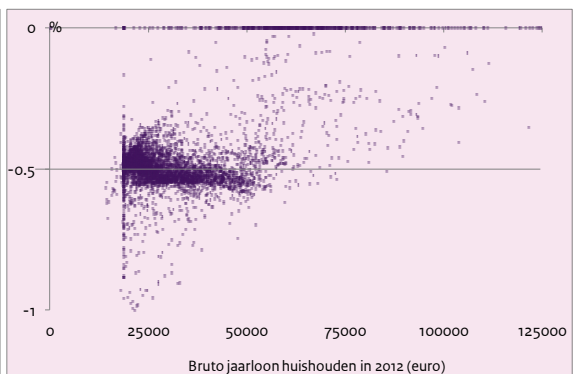
Uitkeringsgerechtigde alleenstaande

Gepensioneerde alleenstaande

Gepensioneerde tweeverdiener

⁴ Koopkracht naar huishoudtype, inkomensbron en huishoudinkomen, mutaties in %.

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
T (070) 3383 380

info@cpb.nl | www.cpb.nl

November 2013